

Posudek vedoucí na bakalářskou práci Pavly Fojtíkové **LEV SEMJANOVIČ VYGOTSKÝ JAKO „ZAKLADATEL“ KULTURNÍ PSYCHOLOGIE**

Text předkládané práce svým tématem a především jeho obsahovým zpracováním tvoří hodnotný příspěvek z oblasti historie psychologie. V české literatuře dosud neexistuje text věnovaný významu L.S. Vygotského pro rozvoj tzv. „kulturní psychologie“. Osobnost Vygotského je také v české literatuře neprávem opomíjena, což alespoň v měřítku náležejícímu textu bakalářské eseje, autorka předkládané práce napravuje.

Z hlediska metod zpracování se jedná o teoretickou práci, která se opírá o zpracování anglicky psané literatury a dostupné relevantní literatury české. Kulturní psychologie v české literatuře dosud nemá své pevné místo, je prakticky nemožné vycházet z jiných zdrojů než z textů prof. Štecha nebo Málkové.

Obsahově se text předkládané bakalářské práce člení na dva významné celky. První celek je věnován osobnosti Vygotského, řekněme jeho životopisu. Autorka se zde opírá především o práce předních soudobých znalců Vygotského díla (Blanck, Molla, Kozulin).

Druhý významný celek tvoří rekonstrukce vývoje tzv. kulturní psychologie a konstrukce vlivu Vygotského díla na tento proces. Součástí tohoto celku je podrobné představení tezí, textů a výzkumů, které ovlivnily vývoj psychologie od mezikulturního k tzv. zprostředkujícímu přístupu, tedy ke kulturní psychologii.

Z hlediska rozsahu má práce 70 stran textu.

Bývá zvykem, že vedoucí práce jako součást svého posudku na hodnocenou práci přidává i nějaké hodnocení spolupráce s autorem předkládané bakalářské eseje. Ani v tomto případě si nenechám tuto příležitost ujít. Spolupráce s Pavlou Fojtíkovou na tvorbě předkládaného textu po pravdě řečeno netrvala dlouho. Byla ale velmi intenzivní a progresivní. Pavla Fojtíková dokázala pracovat věcně, systematicky a kvalitně i pod velkým časovým tlakem. Budovala a neustále vylepšovala vlastní pisatelský styl v tempu, které by mnozí její kolegové nezdáli. Musím přiznat, že mne nakonec velmi překvapilo, že tento časový tlak není v samotném výsledném textu prakticky vůbec znát.

Původní záměr této bakalářské eseje zamýšlel sledovat více obsahové a teoretické linie (se zaměřením na Vygotského dílo) než linie historizující. Jakýkoliv kontakt s Vygotského dílem ovšem – jak autorka sama v textu kolikrát uvádí- vyžaduje postupnou, gradující práci, jakési zrání a postupné pronikání do jeho podstaty. Je to práce na mnohem delší časové období, než si autorka této bakalářské eseje mohla dovolit. Snad jen tato rovina byla pro mne jako pro vedoucí této práce a tutora trochu zklamáním. Na druhou stranu v rámci spolupráce s Petrou Fojtíkovou se mi podařilo docílit stavu, kdy existuje v české literatuře publikace věnovaná přehledu vývoje kulturní psychologie s důrazem na význam ruské činnosti psychologie začátku dvacátého století pro pozdější rozvoj této disciplíny.

Výslednou podobu této práce hodnotím jako velmi zdařilou. Text je čtivý, srozumitelný a má vnitřní logiku a pracuje s hodnotnými literárními zdroji. Po formální stránce je velice dobře zpracovaný a má všechny náležitosti. Po obsahové stránce vnímám jako velmi zdařilou především část věnovanou životopisu Vygotského a výzkumu Vygotského a Lutriji v Uzbekistánu. Části věnované vlivu Vygotského, resp. na dílo Michaela Cola jsou do jisté míry ve vztahu k formě zpracování předchozích částí textu nevyvážené: bylo by pravděpodobně velkým přínosem, kdyby autorka mohla pojednat podrobně i o výzkumu Cola v Libérii a jeho metody, procedury, nástroje a výsledky s výzkumem z Uzbekistánu pak porovnat.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení v bodovém rozsahu 32-37 bodů.

Gabriela Málková, Ph.D.

V Praze 24.6.2008